

HSY:n kummikouluhaku on käynnissä!

- tehdään ympäristötyötä yhdessä helposti ja hauskasti

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY etsii kummikouluja lukuvuodeksi 2019-2020. Kummikouluiksi voivat hakea Helsingin, Vantaan, Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummen peruskoulut.

Mukaan valitut koulut saavat tuekseen nimetyn ympäristökasvattajan ja tarpeisiinsa sovelletun kummikouluohjelman. Toiminta on kouluille maksutonta. Ohjelmasta vastaa HSY, joka tuottaa jäte- ja vesihuoltopalveluita yli miljoonalle pääkaupunkiseudun asukkaalle.

Vuodesta 2007 toimineessa ohjelmassa on ollut mukana jo 110 koulua! Ohjelman toteuttaa kouluissa yhteistyössä opettajien kanssa Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen Ympäristökoulu Polku.

Mitä kummikoulussa tehdään?

Kummikouluille tarjotaan ympäristökasvatuskokonaisuus, joka sisältää koulutusta opettajille sekä oppitunteja ja opetusmateriaaleja. Kummikouluvuosi sopii hyvin osaksi koulun kestävä kehityksen ohjelmaa. Tavoitteena on, että ohjelmavuoden jälkeen koulun opettajilla, oppilailla ja muulla henkilökunnalla on hyvät mahdollisuudet jatkaa ympäristötyötä omassa arjessaan.

Kummikouluvuoden toiminnan edellytyksenä on koulun oppilaista koostuva opettajan vetämä ympäristöryhmä sekä opettajien ympäristötiimi. Toteutuksessa käytetään ”kummikoulun kansiota” sekä HSY:n ja Ympäristökoulu Polun opetusmateriaaleja. Tutustu kummivuoden ohjelman rakenteeseen liitteessä 1.

Kummikouluvuoden teemat

Koulut valitsevat kummikouluvuodelle teeman kahdesta vaihtoehdosta.

1. Kestävä kulutus
 - teemassa keskitytään jätteen määrän vähentämiseen, lajitteluun ja kohtuullisiin kulutusvalintoihin
2. Elintärkeä vesi
 - teemassa keskitytään vesihuoltoon tutustumiseen, lähivesien tutkimiseen, vesivastuullisuuteen ja viemärietikettiin

Tarjottavat opetuskokonaisuudet tukevat uusien opetussuunnitelmien perusteiden laaja-alaisen osaamisen osa-alueita. Kummikoulussa mietitään ja harjoitellaan arjen ympäristötekoja, joilla voi itse vaikuttaa myönteisten muutosten puolesta. Ohjelmaan osallistuminen auttaa muodostamaan näkemystä siitä, mitä kestävä elämäntapa merkitsee ja miten koulussa hankittua osaamista voi käyttää kestävä tulevaisuuden rakentamisessa.

Kummikouluksi hakeminen

Kummikouluksi haetaan lukuvuodeksi kerrallaan. Hakulomake on HSY:n verkkosivuilla www.hsy.fi/kummikoulu. Hakuaika on 11.3. - 10.4.2019.

Kummikoulut valitaan huhtikuussa 2019. Kummikouluohjelmaan valitaan vähintään kymmenen peruskoulua. Valinnassa pyritään ottamaan huomioon koulujen alueellinen edustavuus HSY:n toimialueella. Valinnassa annetaan lisäpesteitä kouluille, jotka ovat valmiita panostamaan ympäristömyönteisen toimintakulttuurin kehittämiseen jatkossakin.

Kummikouluohjelma alkaa heti syyslukukauden alussa ja sen suunnittelu voidaan aloittaa jo keväällä.

Lisätietoja ja Ympäristökoulu Polun yhteystiedot:

Elena Lehtimäki, ympäristökasvattaja
elena.lehtimaki@kierratyskeskus.fi, 050 5014884

www.kierratyskeskus.fi/ymparistokoulutus

Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy, Ympäristökoulu Polku, Hermannin rantatie 2 A, 00580 Helsinki

Kummikouluvuoden aikana

Kummikoulu saa

- Apua kestäväen kehityksen ohjelmatyön toteuttamiseen valitsemansa teeman osalta.
- Koulutusta opettajille ja tietoiskun koko koulun henkilökunnalle.
- Ympäristökasvattajan pitämiä oppitunteja.
- Valmiita opetusmateriaaleja luokille ja oppilas-/ympäristöraadille (mm. ”kummikoulun kansio”).
- Muuta materiaalia kuten kummikoulun juliste, infokirje vanhemmille ja diplomi kummikoulutoiminnasta.
- Puhelin- ja sähköpostineuvontaa.
- Verkostoitumista muiden kummikoulujen kanssa.
- Innostusta opettajille, oppilaille ja koulun muulle henkilökunnalle koulun ympäristöohjelman toteuttamiseen ja ympäristötyön jatkamiseen omassa arjessa.

Kummikoululta veloitetaan

- Sitoutumista koulun ympäristöasioiden edistämiseen.
- Opettajien ja oppilaiden ympäristötiimin ja -ryhmän toimintaa. Opettajien tiimi osallistuu mm. suunnittelupalaveriin ympäristökasvattajan kanssa ohjelmavuoden aikataulujen ja tarkemman sisällön sopimiseksi.
- Kummikouluteeman aiheiden käsittelyä oppitunneilla.
- Opettajien osallistumista tietoiskuun ja koulutuspäivään kummikouluohjelmasta sekä kummikoulujen yhteiseen verkostotapaamiseen.
- Kummikouluksi osallistumisen käsittelyä koulun johtoryhmässä ja opettajankokouksessa sekä ohjelman näkymistä koulun lukuvuosisuunnitelmassa.
- Palautteen antamista sähköisellä palautelomakkeella ohjelman päätteeksi.

Taustatietoa ohjelman rakenteesta on liitteenä 1.

Entä jos koulumme ei tule valituksi?

HSY voi ottaa vuosittain rajoitetun määrän kummikouluja eivätkä kaikki hakijat välttämättä tule valituiksi. HSY tarjoaa kuitenkin kaikille alueensa kouluille maksutonta ympäristökasvatusta. Neuvontaa voi tilata Ympäristökoulu Polun toimistosta (ks. edellä kohta Lisätietoja).

LIITE 1. Kummikouluohjelman rakenne

Kummikouluohjelmassa koulun kestävä kehityksen työtä lähdetään toteuttamaan ympäristökasvattajan avustuksella. Ohjelmassa perustetaan ensin henkilökunnan ympäristötiimi ja oppilaiden ympäristöryhmä. Sen jälkeen kartoitetaan lähtötilanne. Tämän pohjalta tehdään suunnitelma lukuvuodelle: asetetaan tavoitteet, vastuut ja aikataulut ohjelman toteuttamiselle. Kun suunnitelma on valmis, se pannaan käytäntöön. Vuoden mittaan teema näkyy niin opetuksessa, arjessa kuin koulun tapahtumissakin.

Työryhmien perustaminen

- Kummikoulutoiminta käynnistetään yhdessä ympäristöryhmän (tai oppilaskunnan) ja opettajien ympäristötiimin kanssa.
- Esitellään kummikouluvuoden teema

Lähtötilanteen kartoitus

- Tehdään erilaisia kartoituksia kuten jätemäärä- tai vesipiste-/viemäritukoskartoituksia
- Oppilaat osallistuvat kartoituksen tekemiseen
- Hyödynnetään valmiita kartoituslomakkeita

Ohjelman suunnittelu

- Koulu asettaa tavoitteet kummikouluvuodelle.
- Opettajille järjestetään puolen päivän koulutus (esim. Veso), jonka aikana suunnitellaan yhdessä ympäristöaiheista opetusta ja paja-/teemapäiviä valmiiden materiaalien pohjalta.
- Oppilaiden ympäristöryhmän kanssa suunnitellaan ohjelman näkyvyyttä koulussa (aamunavauksia, tempauksia ym.).

Ohjelman toteutus

- Koko koulun aloitustilaisuus (esim. saliaamunavaus)
- Esimerkiksi lauantaikoulupäivä, jossa perheet saadaan mukaan toimintaan
- Tiedote kummikouluohjelmasta koteihin
- Ympäristökasvattajan pitämiä oppitunteja
- Opettajien vetämät ympäristöpajapäivät
- Opettajien verkostotapaaminen
- Oppilaiden ympäristöryhmille ideoita teemapäivien toteutukseen esim. aineeton Ystävänpäivä, Älä osta mitään –päivä, Maailman vesipäivä

Ohjelman yhteenveto

- Käydään yhdessä läpi, mitä on saatu aikaan
- Seurantapalautteen keruu
- Kannustetaan jatkamaan toimintaa ja tilaamaan jatkossakin HSY:n maksuttomia oppitunteja.

Lisätietoja

www.hsy.fi/kummikoulu

